

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-03-31
Besvaras senast
2021-04-20

Till arbetsmarknadsminister Eva Nordmark (S)

2020/21:617 Konsumenters ansvar för arbetsmiljön vid delad entreprenad

Tanken med regelverket på arbetsmiljöområdet är bland annat att undvika ohälsa och olyckor. Arbetsmiljöverket håller just nu på att se över alla sina föreskrifter. I dag är det som så att konsumenter som anlitar flera hantverkare för ett byggprojekt (delad entreprenad) hålls ansvariga för arbetsmiljön. Tanken från Arbetsmiljöverkets sida är att ingen ändring ska ske på den punkten.

Konsumenter tvingas vid delad entreprenad ta ett arbetsmiljöansvar, vilket de flesta inte ens förstår att de har eller vad det innebär. Om en konsument anlitar en snickarfirma för att göra om sitt kök och snickarfirman i sin tur anlitar en elektrikerfirma och en rörmokarfirma (totalentreprenad) övergår arbetsmiljöansvaret till snickarfirman. Detta då det rör sig om en totalentreprenad. Anlitar däremot konsumenten själv snickarfirman, elektrikerfirman och rörmokarfirman har konsumenten arbetsmiljöansvaret, då det är en delad entreprenad. Att arbetsmiljön skulle kunna förbättras av att konsumenten i stället för byggfirmorna tar arbetsmiljöansvaret förefaller långsökt.

Problemet är att arbetsmiljöansvaret är så svårbegripligt för konsumenter att inte ens alla politiker alla gånger själva begriper det. Den tidigare statsministern Göran Persson klarade inte av det, vilket ledde till att han fälldes för att inte ha följt regelverket. Se exempelvis <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/wErkBA/persson-falls-for-arbetsmiljobrott>.

Regelverket gör det dock lätt att sätta dit konsumenter för brister i arbetsmiljön, men det leder knappast till en bättre arbetsmiljö. För en förbättring av arbetsmiljön borde konsumenternas arbetsmiljöansvar lyftas över på byggfirmorna, även vid delade entreprenader. Det kan förvisso uppkomma vissa gränsdragningsproblem mellan byggfirmornas ansvarsområden, men det är bättre än att en oinsatt konsument ska ha hand om arbetsmiljöansvaret.

De flesta konsumenter begriper sig inte på olika former av entreprenader och hur deras arbetsmiljöansvar påverkas om de anlitar en eller flera hantverkare för projektet. De förstår än mindre hur olika arbetsmoment ska utföras på ett säkert sätt ur arbetsmiljösynpunkt. I praktiken lär därför konsumenters arbetsmiljöansvar vid delade entreprenader inte spela någon större roll för hur säkert arbetet bedrivs. Sedan är väl frågan om hantverkare gillar att

konsumenter – som inte kan något om hur hantverksjobb görs på ett säkert sätt – hänger dem över axeln och ifrågasätter om arbetet verkligen bedrivs tillräckligt säkert. Nuvarande regelverk gör det dock enkelt att ställa konsumenter till svars om något händer, men det ger ju inte någon bättre arbetsmiljö. Det bästa vore i stället att reglerna var upplagda så att arbetsmiljön blir säkrare.

Med anledning av detta vill jag fråga arbetsmarknadsminister Eva Nordmark:

1. Tänker ministern ta några initiativ för att ändra nuvarande regelverk för konsumenters ansvar för delade entreprenader, och i sådant fall hur?
2. Anser ministern att det ger en sämre arbetsmiljö om konsumenternas arbetsmiljöansvar får tas över av byggfirmorna vid delade entreprenader och i så fall, avser ministern att vidta några åtgärder?

.....

Lars Beckman (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders